

Kelkfoje **mal** egalvaloras **ne**; tamen ĝi ĝenerale k propre ne entenas negativan, sed pozitivan ideon. **2** Vortero: $\sim o$ (kontraŭo), $\sim a$ (kontraŭa), $\sim e$ (kontraŭe).

Malakito. Kupra hidrokarbonato konsistiganta belan verdan polureblan ŝtonon uzatan por fari juvelojn, ornamajn vazojn kc.

Malario. Febra malsano, propra al marĉaj regionoj, transinokulita per piko de kuloj.

* **Maleolo.** Osta elstaraĵo ĉe ekstera k interna flanko de piedartiko.

* **Malgraŭ.** Prep. signifanta « neaten-tante kontraŭstarantan ies volon aŭ ian fizikan baron »: *vi eliris ~ mia malpermeso*; *ni pacience eltenis ~ la multaj atakoj k malagrablaĵoj Z*; *ni promenis ~ la pluvo*. Kp SPITE. $\sim ke$. \sim tio ke; kvankam: *estis ankoraŭ sufiĉe varmega, ~ ke la suno staris jam malalte Z*. $\sim e$. \sim tio.

* **Mallica.** **1** (iu) Konscie malbonfarema kontraŭ la aliaj, deziranta malutilon k malfeliĉon al la aliaj, ĝojanta pro la malfeliĉo de la aliaj: $\sim a$ homo, karaktero; *kiu intencas fari malbonon, tiun oni nomas ~ulo Z*. **2** (io) Farata kun deziro malutili al iu, malfeliĉigi iun: $\sim a$ ago, parolo, intenco; *kiu havas ~an celon, ofte perdas sian propran felon Z*. $\sim eta$. **1** Inklina iom mokpetoli sen deziro malutili: $\sim eta$ infano. **2** Montranta mokpetolemon sen deziro malutili: $\sim eta$ rido, okulo, ŝerco.

Malto. Germinta sekigita greno, ordinare hordeo, uzata por fabriki bieron.

maltusianismo مالتوسية. Memvola limigo de naskoj, laŭ sistemo de Malthus.

Malvo. Veg. el fam. malvacoj, kun rozviolaj floroj (*malva*).

* **Mamo.** **1** Elstara parto de la brusto ĉe virinoj aŭ de la ventro ĉe bestinoj, kiu entenas la laktajn glandojn. **2** Responda parto de la brusto ĉe viro. $\sim eto$, $\sim pinto$. Pinto de la ~oj, el kiu eliĝas la lakto. $\sim ulo$, $\sim besto$. Nomo de bestoj, kies idoĵ estas nutrataj per suĉado de patrina lakto: *homo, hundo, baleno estas ~uloj*. $\sim nutri$ (tr). Nutri per $\sim o$. $\sim suĉi$ (tr). Sin nutri suĉante $\sim on$. **De** $\sim igi$. Senigi idon je \sim nutrado por alkitimigi ĝin al ma flua nutraĵo.

mamono Z. (Bb) Personigo de la materiala riĉeco: $\sim o$ estas ilia dio.

Mamuto. Speco de grandega elefanto, kovrita per longaj densaj haroj k vivinta en komenco de kvaternara geologia epoko (*elephas primigenius*). $\sim a$ (f). Kolosa.

* **Mano.** **1** Ekstrema parto de ambaŭ brakoj de la homo, provizita per kvin fingroj k servanta por kapti k palpi: *etendi la ~on al iu*; *teni ion per la ~o*; *konduki infanon per la ~o*. Vd supo. **2** Tiu sama organo rigardata kiel ilo de agado: *ankoraŭ la gajno ne estas en la ~o Z* (= certa) (Vd TRO FRUE); *havi ion sub la ~o* (tute disponeblan k pretan); *havi pruvon en la ~o B*; *ekkapti iun kun la peko en la ~o Z* (Vd FREŜA); *kiel per turno de la ~o* (rapidege, subite) *ĉio forpasis Z*; *lasi fali la ~ojn Z* (senkuragiĝi) (Vd PARALIZI); *energie meti la ~on al* (ekpartopreni en) *la laboro*; *peti la ~on de junulino* (svati); *ligi la ~ojn al iu* (senigi iun je la libera agado). **3** Tiu sama organo rigardata kiel ilo de povo, potenco: *preni la regadon en la ~ojn B*; *la afero sidas en bonaj ~oj* (sub bona gvidado); *teni en siaj ~oj la sorton de Z*; *la sorto de la afero kuŝas en la ~oj* (dependas) *de liu ligo Z*; *fali en la ~ojn* (sub la povo) *de iu B*. (Kp POSEDI, REGI, DISPONI, MASTRI, ESTRI). $\sim kavo$, $\sim plato$. Interna kava flanko de $\sim o$: *la meĥaniko de la lingvo estis antaŭ mi kvazaŭ sur ~plato Z* (tute je mia dispono). $\sim su$ pro, $\sim dorso$. Ekstera flanko de $\sim o$. $\sim rado$ diko, $\sim artiklo$. Artiklo de $\sim o$ kun brako. $\sim premo$. Gesto per kiu du personoj interpremas al si la $\sim on$ kiel signo de amika saluto. $\sim laboro$. Laboro postulanta precipe muskolan penadon kontraste kun cerba laboro. $\sim uzi$. Manipuli ilon per $\sim o$ por elfari ion. $\sim umo$. Ekstrema parto de la maniko, kiu ĉirkaŭas la $\sim radikon$, aŭ aparta peco da tolo, punto ks, almetebila al la maniko k ĉirkaŭanta la radikon. Ĉirkaŭ $\sim o$. Braceleto. **En** $\sim igi$. **1** Meti en la $\sim on$: *en ~igi leteron, skatolon al iu Z*. **2** (f) Meti sub la povon de iu: *al mi vin en ~igis* (vian sorton komisiis) *la diino Z*. **Plen** $\sim o$. Kvanto, kiun povas enteni la fermita $\sim o$: *plen ~o da greno, da ĉerizoj*; (f) *plen ~o da* (kelkaj) *soldatoj*.

* **Manao.** **1** (Bb) Ĉiela nutraĵo donita de Dio al la hebreoj en la dezerto. **2** Sukera substanco eltirita el fraksenselo k uzata kiel laksigilo. **3** (En praaj, totemaj